

baptizandi ritum retinentes., v. g., apud Græcos, aut in secta vulgo dicta *la petite Église*, non iterum baptizandi sunt. Si, e contra, veniant e secta in qua aliquid essenziale quandoque omittitur, requirendus est modus quo Baptismus fuerit administratus: si, exquisitione facta, dubium adhuc remaneat, aut si exquisitio propter aliquod impedimentum sit impossibilis, iterandus est sub conditione Baptismus.

Juxta Sylvium, *Tournely*, Bened. XIV, de Synodo diœces., l. 7, cap. 6, n. 7 et 8; S. Ligorium, l. 6, n. 137, *Dens*, etc., Baptismus ab Anglis, Lutheranis et Calvinistis collatus, ut dubius merito habetur, nisi de ritu adhibito certo constet, ac consequenter sub conditione iterandus est, quia, cum illi hæretici Baptismi necessitatem pro filiis fidelium non admittant, minus sollicite curant omnia essentialia observari, v. g., aquam rosaceam honoris causa adhibent, unus infundit aquam et alter pronuntiat verba, vestes et non carnem tingunt, etc.

Cum autem posterior Baptismus certus esse non possit, dubium est an remittat peccata post priorem Baptismum commissa: ea igitur hæreticus ad gremium Ecclesiæ rediens confiteri tenetur et ab eis absolvi debet, sive ante, sive post iterationem Baptismi.

CAPUT SEPTIMUM.

Ad cæremonias Baptismi referuntur patrinus, matrina et nomina baptizandis imponenda. Dicemus igitur 1° de patrinis et matrinis, 2° de nominibus imponendis, 3° de cæremoniis proprie dictis, et 4° de Baptismi registro.

ARTICULUS PRIMUS.

DE PATRINIS ET MATRINIS IN BAPTISMO.

Patrini dicti sunt, apud veteres, *susceptores, sponsores, fidejussores, levantes*, etc. Eorum antiquitas, necessitas, qualitas, obligationes et numerus breviter expendi debent.

1° *Antiquitas*. Mos adhibendi patrinus est antiquissimus in Ecclesia; illius enim mentionem faciunt Tertullianus de Baptismo, cap. 18, S. Aug. variis in locis, etc., et semper fuit in usu. Rationem hujus institutionis, quæ a Christo vel ab Apostolis facta est, explicat S. Th., 3 part., q. 67, art. 7: « Spirituales regeneratio, quæ fit per Baptismum, » *inquit*, assimilatur quodam modo generationi » carnali.... in generatione autem carnali parvulus natus » per natus indiget nutrice et pædagogo; unde et in spirituali generatione Baptismi requiritur aliquis qui fungatur vice nutricis et pædagogi, informando et instruendo » cum quasi novitium in fide. »

2° *Necessitas*. In Baptismo privato non adhibetur patrinus, nec matrina; in solemnibus autem necesse est adhibere patrinum et matrinam, ex usu, vel unum, sive virum, sive mulierem, ut aiunt conc. Trid., sess. 24, cap. 2 de Reform., et Rituale Rom. Solemniter baptizare sine patrinum et matrinam, aut saltem sine uno, peccatum esset mortale. Ita S. Ligorius, l. 6, n. 169, et plures apud ipsum, qui etiam volunt gravis peccati reum esse parochum qui ad Baptismum admittit patrinum non designatum, quia ex conc. Trid. parentum est eum designare.

Monet *Dens*, t. 5, potius baptizandum esse *solemniter sine patrinum, quam cum hæretico, quia ex duobus malis minus est eligendum*. Hanc teneri posse regulam docemus non solum ubi agitur de hæretico, sed de alio certe excludendo, ut apostata, scandaloso, etc.

3° Ad officium patrinum vel matrinæ admitti non debent 1° pater et mater baptizandi, 2° infideles, 3° hæretici, 4° publice excommunicati vel interdicti, 5° apostata a fide, a religione vel ab ordine sacro, 6° publice criminosi, si infamia eorum nulla tergiversatione celari possit, ut concubinariis secum viventes et liberos suos agnoscentes, conjuges civiliter tantum uniti, etc. Cavendum est ne, ob solum rumorem scandali vel impietatis, aliquis repellatur, quia exigere posset ut allegatio juridice probaretur, et inde multa incommoda. 7° Ritualia inter excludendos reponunt eos qui rudimenta fidei ignorant, qui ad sacram

synaxim non accedunt, saltem in Paschate, etc. Recentiores episcopi statuerunt eos admitti posse qui aliqua saltem fidei catholicae exhibent signa, v. g., identidem missae sacrificio assistunt, etiamsi Symbolum fidei recitare non possent aut nollent. Sane parochi hortari debent parentes, quantum prudentia sinit, ut digniores exhibeant personas; verum, in necessitate, minus malum eligendum est.

Excludendi sunt insuper 1° insani et infantes rationis usum non habentes; 2° impuberes, ex Rituali Romano et Rituali nostro: attamen si unus sit pubes, sufficit, ex consuetudine, alterum usum rationis habere; 3° religiosi et sanctimoniales, Decret. 3 part. de Consecrat., dist. 4, can. 103: eo canone clerici saeculares non excluduntur, quamvis eadem fere pro ipsis ac pro religiosis esse videatur exclusionis ratio. Unde non raro videmus sacerdotes munere patrini fungentes et infantem simul baptizantes. Duo conjuges patrinus et matrina ejusdem infantis non sui esse possunt. S. Ligorius, l. 5, n. 157.

4° Patrini et matrinae gravem contrahunt obligationem curandi ut baptizatus in fide et vita Christiana recte instruatur et educetur; ad hoc enim tenentur, *non tantum ex charitate et pietate, inquit Dens, sed etiam ex justitia et quasi contractu fidejussionis*, defectu tamen parentum, et quantum moraliter possunt. Contrahunt praeterea cognationem spiritualem, non inter se, sed cum baptizato et parentibus ejus: de ea in Tractatu *de Matrimonio* et in *Supplemento* dicendi est locus.

5° Numerus. Conc. Trid., capite citato, « statuit ut unus » tantum, sive vir, sive mulier, juxta sacrorum canonum » instituta, vel ad summum unus et una baptizatum de » Baptismo suscipiant. » Graviter igitur peccaret sacerdos baptizans, qui plures quam duos admitteret: omnes tamen cognationem spiritualem induerent. *Est sententia communis.*

Officium patrini aut matrinae per procuratorem exerceri potest, et tunc non procurator, sed solus principalis cujus vices gerit, obligationes et cognationem spiritualem contrahit, modo ante Baptismum positive consenserit, et pro-

curatorem designaverit aut licentiam eum designandi alicui dederit: sola ratio habitus facti non sufficeret.

Qui officio patrini et matrinae in supplementis caeremoniis funguntur, cognationem spiritualem non contrahunt, quia sacramentum non confertur; non tamen omittendi sunt, alioquin caeremoniarum unitas non servaretur. Probabilius ad officium instruendi baptizatum tenentur, siquidem pro illo respondent, et sponsos se constituunt.

In fine Baptismi monendi sunt patrini et matrinae, 1° de obligatione qua detinentur invigilandi in baptizati educationem, 2° de cognatione spirituali quam contraxerunt, et 3° de praecipito ne infans, ob periculum suffocationis, cum matre, nutrice vel alia persona in eodem lecto decubendus collocetur. Non tamen culpae, saltem gravis, accusanda est mulier quae infantem implacabilem quandoque, cum omni sollicitudine cujus est capax, in lectum suum reponit. Ita *Tournely*, S. Ligorius et communiter theologi.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE NOMINIBUS BAPTIZANDO IMPOSIBUS.

Nulla existit lex ecclesiastica praescribens nomen sancti vel sanctae imponi in Baptismo; est pius usus a quo juvat non recedere. De hoc S. Pius V et Paulus V monent, nihil vero praecipunt. Sic enim habet Rituale Pauli V: « Et quoniam iis qui baptizantur, tanquam Dei filiis in » Christo regenerandis et in ejus militiam ascribendis nomen imponitur, curet (sacerdos) ne obscena, fabulosa, » aut ridicula, vel inanium deorum, vel impiorum, ethnicorum hominum nomina imponantur; sed potius, quantum tenus fieri potest, sanctorum quorum exemplis fideles » ad pie vivendum excitentur et patrocinii protegantur. » Torqueri igitur non debent sacerdotes quia sibi proponuntur nomina ignota, et nesciunt an sanctorum sint, vel non: suadeant patrinis et matrinis ut nomina sanctorum certe notorum, et unicum, quantum fieri potest, imponant; et tamen alia, nihil indecens aut incongruens significantia, non respuant obstinate.

Convenientius imponuntur nomina sanctorum Novi Testamenti, sed nomina personarum notabilium Veteris Testamenti, ut Abraham, Isaac, Jacob, David, Tobia, Susannæ, etc., sine scrupulis admitti possunt.

Similiter, quamvis magis decere videatur ut nomina sanctorum imponantur masculis, et nomina sanctarum feminis, non raro tamen nomina sanctarum dantur maribus, et frequentius nomina sanctorum feminis.

Ut anxietates et errores circa nomina sanctorum et sanctarum eorumque terminationem Latinam vitentur, utile est habere Rituale Romanum, ad cuius calcem existit catalogus in utraque lingua, Gallica et Latina, vel Martyrologium Romanum in linguam nostram versum, 1 v. in-4° vel in-8°.

ARTICULUS TERTIUS.

DE CÆREMONIIS BAPTISMI.

Omnes illæ cæremoniæ in Ritualibus describuntur, et unusquisque eas suæ diœcesi proprias ediscere et in omni Baptismo solemniter sequi tenetur sub peccato mortali aut saltem veniali, juxta ea quæ in Tractatu *de Sacramentis in genere* diximus, p. 457 et 458.

Aliæ Baptismum præcedunt, aliæ eum comitantur, et aliæ subsequuntur.

Præcedentes eæ sunt quæ ante introitum fontis baptismalis fiunt: sunt 1° solemniter aquæ baptismalis consecratio, quæ fit in pervigiis Paschæ et Pentecostes, eo quod ordinariè Baptismus solemniter his tantum diebus conferebatur; 2° impositio nominis; 3° signum crucis in fronte et in pectore, ut discat baptizatus nunquam de fide erubescendum esse; 4° exorcismus cum trina insufflatione in faciem baptizandi, ad expellendum dæmonem; 5° impositio manus super caput baptizandi, ad significandum eum dæmoni arreptum tanquam victimam viventem soli Deo consecrandum esse; 6° intromissio salis benedicti in os illius, ut exprimat eum juxta sapientiæ regulas loqui debere; 7° linitio salivæ in aures ejusdem, ut pateant cœ-

lesti doctrinæ, et in nares, ut baptizatus odorem vitæ æternæ percipiat.

Deinde baptizandus in ecclesiam introducitur et ad fontes baptismales, patrino et matrino Symbolo fidei recitantibus, ducitur.

Cæremoniæ quæ Baptismum comitantur, sunt: 1° abrenuntiationes Satanae, operibus et pompis ejus; 2° linitio olei catechumenorum in pectore et inter scapulas, ad sancte cogitandum et jugum Christi fortiter portandum; 3° interrogatio et confessio fidei; baptizandus enim interrogatur circa fidem, et per fidejussores suos respondet, *Credo*, etc. 4° petitio Baptismi; sacerdos quippe dicit: *Vis baptizari?* et sponsores nomine baptizandi respondent: *Volo*. Tunc sacramentum confertur.

Cæremoniæ quæ sequuntur Baptismum, sunt: 1° unctio sancti chrismatis in vertice baptizati, ut intelligat se jam Christo capiti tanquam membrum esse conjunctum. Notandum semper utendum esse oleo et chrismate anno currenti, feria quinta in Cœna Domini, ab episcopo benedictis, et qui veteribus uteretur, seclusa necessitate, graviter peccaret. 2° Impositio linteoli, loco antiquæ vestis albæ, ad exprimendam mentis innocentiam. 3° Traditio cerei accensi, quo denotatur charitas in anima tunc existens.

His ritibus olim addebantur 1° osculum pacis, ad significandam optimam inter baptizatum et cæteros fideles fraternitatem; 2° lactis et mellis delibatio, cujus meminit Tertull., lib. de Corona, cap. 3: ea designabatur nova in Christo infantia, quam sic exhibet B. Petrus, I Epist. II, 2: *Sicut modo genitii infantes, rationabile, sine dolo, lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem.*

Quædam speciales præscribuntur cæremoniæ pro Baptismo adultorum: sedulo ediscendæ et observandæ sunt.

Quæritur 1° an cæremoniæ supplendæ sint iis, sive parvulis, sive adultis, qui privatim baptizati sunt.

R. Communiter docetur cæremonias sub gravi aut ad minus sub levi peccato supplendas esse infantibus catholicorum, ex licentia episcopi, vel ex necessitate, aut alia ex causa, privatim baptizatis: ita S. Th., S. Liguorius, etc.

« Quod tamen non est moris in hæreticis conversis, inquit *Layman*, cap. 8, n. 10, ne plebs putet nos eorum » Baptismum improbare. » Unde supplemus cæremonias infantibus apud hæreticos recte baptizatis, si parentes postulent, et adultis si desiderent, Ex Rituali nostro, consulendus est episcopus pro adultis, non pro infantibus, qui alterius non sunt conditionis quam infantes ab aliis personis baptizati.

Si Baptismus solemniter administratus nulliter fuerit collatus, aut si, cæremoniis solemniter suppletis, deprehendatur Baptismum fuisse nullum, communius dicunt theologi sacramentum sine cæremoniis iterandum esse; ratio eorum est, quod in sacramentis characterem imprimuntibus, non sit « aliquid iterandum, sed caute suppletum » dum id quod incaute fuerit prætermisum; « Decretal. lib. 1, tit. 16, cap. 1. Alii vero multi docent cæremonias cum sacramento iterandas esse, nisi aliqua ratio scandali aut infamiae baptizantis aut baptizati aliud suadeat, quia cæremoniae pro honore sacramenti institutæ sunt: ergo, extra necessitatem, sacramentum ab illis separari non debet, et aliunde principale trahit accessorium. Posterior hæc sententia ut tutior sequenda est in praxi.

Queritur 2º utrum in Baptismo verum emittatur votum vivendi secundum leges Christianas.

R. Non emittitur votum proprie dictum, sed latum, et mero proposito recte vivendi æquivalens: unde qui vota et promissiones Baptismi renovant, nihil aliud faciunt quam voluntatem juxta legem Christianam vivendi iterare. Sed hæc obligatio ex ipsamet Baptismi susceptione oritur, ac proinde baptizatos in infantia solemniter vel sine cæremoniis tenet obstrictos, sicut baptizatos in adulta ætate.

Peccata igitur baptizatorum graviora sunt, cæteris paribus et specialem habent malitiam, ratione ipsius sacramenti: hæc tamen circumstantia non declaranda est, quia sufficienter intelligitur.

ARTICULUS QUINTUS.

DE REGISTRO BAPTISMALI.

Rituale Romanum aliaque Ritualia præcipiunt ut nomina baptizati, ejus parentum ac susceptorum, in libro parochiali, vulgo dicto *registre*, diligenter inscribantur, antequam assistentes discedant, ut qui scribere norunt chirographum apponant. Hæc inscriptio necessaria est 1º ut perpetuo constet Baptismi m rite fuisse collatum; 2º ut cognatio spiritualis certo detegi possit. Graviter igitur culpandus est parochus qui ex incuria actus Baptismi et Matrimonii exarare omittit, et exemplar completum ad archiva episcopalia singulis annis transmittere negligit.

Caute procedere debet, in conficiendis hujusmodi actibus, quando baptizandi sibi exhibentur filii naturales, vel adulterini, vel ex matrimonio civiliter tantum contracto nati: in primo casu, dicat *ex patre incognito*, nisi vir aliquis præsens coram testibus agnoscat se parvuli esse patrem et nomen suum in registro subscribat, si possit; nec matrem nominet, nisi publice noscatur, vel duo saltem testes affirmant eam talem agnoscere infantem ut suum.

In secundo casu, is solus agnoscendus est pater qui mulieris est maritus, juxta vetus axioma in legibus nostris quoad substantiam insertum: *Ille est pater quem nuptiæ demonstrant.*

In tertio casu, dici non potest baptizatum ex legitimo matrimonio N. et N. natum esse; nec tamen prudenter diceretur eum ex matrimonio illegitimo ortum esse: dicendum est ergo eum natum esse ex N. et N. civiliter conjugatis.